

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa A.Ż.
przeciwko „P.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
(poprzednio P. Spółka Akcyjna Oddział w R.)
o uznanie wypowiedzenia o pracę za bezskuteczne i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 sierpnia 2023 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim
z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt V Pa 56/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 1.530 (jeden tysiąc
pięćset trzydzieści) zł z ustawowymi odsetkami za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia
do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2021 r., IV P 16/20 Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Radomsku zasądził od pozwanej P. SA Oddział w R. na rzecz powoda A.Ż. kwotę 27.193,59 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę; zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.530,00 zł tytułem

zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Radomsku kwotę 500 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony i kwotę 188 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę dla świadków oraz nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 9.064,53 zł.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim, na skutek apelacji pozwanego pracodawcy, wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2022 r., V Pa 56/21, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo i nie obciążył powoda kosztami postępowania w sprawie oraz kosztami postępowania w sprawie za instancję odwoławczą, a ponadto orzekł o zwrocie spełnionego świadczenia, nakazując powodowi zwrot na rzecz pozwanego kwoty 9.064,53 zł.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie: 1) art. 30 § 1 pkt 2, art. 45 § 2 oraz art. 100 § 1 i 2 k.p., 2) art. 233 § 2 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód oparł o przesłanki wynikające z art. 398⁹ § 1 pkt 2, 3 i 4 k.p.c.

Powód podniósł, że zachodzi: (-) nieważność postępowania; (-) rozbieżność w orzecznictwie sądowym w pojmowaniu terminu "utrata zaufania pracodawcy do pracownika"; (-) oczywistość skargi kasacyjnej w okolicznościach sprawy na etapie drugiej instancji.

W ocenie skarżącego o nieważności postępowania świadczy wydanie wyroku w stosunku do innego podmiotu niż należało go wydać, bowiem pozwana P. spółka z o.o., nie była uczestnikiem tego procesu, mimo zgłoszonego w ostatnich pismach wskazania jej jako następcy prawnego P. S.A.

Według skarżącego Sąd drugiej instancji dokonał nadinterpretacji terminu "utrata zaufania do pracownika" w kontekście braku stosownego zapisu w regulaminie pracy w przedmiocie tzw. przerw na papierosa. Sąd pominął, że w regulaminie pracy jest wpis o wyznaczeniu miejsca palarni, ale brak jest jednoznacznie ustalonych godzin palenia dla palaczy oraz wykazu osób, które z tej palarni mogą korzystać i w jakim towarzystwie, przez co Sąd naruszył art. 233 § 2 k.p.c. Przepis ten w ocenie skarżącego został także naruszony przez zastosowanie go przez Sąd Okręgowy w zakresie poprzednio wymierzonej powodowi nagany.

Skarga kasacyjna zasługuje także na rozpoznanie ze względu na interwencję powoda po stronie innego pracownika, który zasłał kilka dni przed wręczeniem wypowiedzenia powodowi.

Zdaniem powoda skarga jest oczywiście uzasadniona wskutek rażąco istotnej nadinterpretacji art. 30 § 2 k.p. i naruszenia przepisów prawa materialnego przez jego zastosowanie wobec powoda.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, względnie uchylenie tego wyroku i dokonanie jego zmiany przez oddalenie apelacji z jednoczesnym zasądzeniem kosztów procesu za drugą instancję. W przypadku stwierdzenia przez Sąd Najwyższy nieważności postępowania skarżący wniósł o uchylenie skarżonego wyroku i zniesienie w stosownym zakresie postępowania oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a ponadto o zasądzenie kosztów procesu za instancję kasacyjną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do rozpoznania.

Skarżący, składając wniosek o przyjęcia skargi do rozpoznania oparł go na przesłankach wynikających z art. 398⁹ § 1 pkt 2, 3 i 4 k.p.c.

Zdaniem powoda doszło do nieważności postępowania bowiem doszło do wydania wyroku w stosunku do niewłaściwego podmiotu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zmiana oznaczenia strony przez sąd jest w zasadzie dopuszczalna w drodze sprostowania wyroku przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 350 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego z 18 czerwca 1998 r., II CKN 817/97, OSNC 1999 nr 1, poz. 16 oraz z 22 czerwca 2006 r., V CSK 139/06, LEX nr 196953; postanowienia Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2001 r., I PZ 93/01, OSNP 2003 nr 24, poz. 597 oraz z 14 września 2016 r.,

III CSK 309/15, LEX nr 2186573). Prowadzące do nieważności postępowania występowanie w sprawie podmiotu nieposiadającego zdolności sądowej (procesowej) należy odróżnić od niewłaściwego oznaczenia strony. W tym drugim przypadku sąd odwoławczy może sprostować wyrok przez właściwe oznaczenie strony na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c., jeżeli istnienie oczywistej omyłki wynika z oceny zakresu przedmiotowego i podmiotowego rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2016 r., III PK 125/15, LEX nr 2086105 oraz postanowienie Sądu Najwyższego dnia z 14 lipca 2020 r., V CSK 453/19, LEX nr 3276879).

W rozpoznawanej sprawie doszło do mylnego oznaczenia strony pozwanej, gdyż w toku procesu nastąpiło przejście części zakładu pracy. Z dniem 1 grudnia 2021 r. został bowiem dokonany podział spółki P. S.A. przez przeniesienie części przedsiębiorstwa na nowo zawiązaną spółkę P. Sp. z o.o. W efekcie powyższego nowo powstała spółka P. sp. z o.o. w K. jest następcą prawnym P. S.A. Oddział w R. Warto więc zwrócić uwagę, że w wyroku z dnia 16 czerwca 2016 r., III PK 125/15 (LEX nr 2086105) Sąd Najwyższy podkreślił, że przekształcenie spółki nie prowadzi do zmiany podmiotu, lecz tylko do zmiany typu spółki (można powiedzieć, że jest to ta sama, ale nie taka sama spółka), nie wywierając żadnych skutków względem osób trzecich. Wpływ przekształcenia strony w trakcie procesu na jego tok sprowadza się więc tylko do zmiany jej oznaczenia.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 27 października 2022 r., V Pa 56/21, sentencja wyroku tego Sądu z dnia 26 kwietnia 2022 r. zostało sprostowana w ten sposób, że w miejsce pozwanej P. Spółki Akcyjnej Oddział w R. wpisano prawidłowe oznaczenie strony pozwanej: P. Spółkę z o.o. z siedzibą w K. Nie można zatem stwierdzić, że w rozstrzyganej sprawie doszło do nieważności postępowania, skoro mylne oznaczenie strony pozwanej zostało skorygowane w trybie przewidzianym w art. 350 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że w sprawie ujawnia się konieczność wykładni przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości

związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter. Jeżeli natomiast podstawą wniosku jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob.m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, LEX nr 57231; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205). Skarżący nie wykazał powołanej we wniosku przesłanki w powyżej przedstawionym rozumieniu. W przywołanej przez siebie argumentacji nie wskazał bowiem żadnych orzeczeń Sądu Najwyższego lub sądów powszechnych, w których powoływany przez niego problem powodowałby rozbieżności w orzecznictwie. Wskazywana przez powoda kwestia nie budzi wątpliwości i była możliwa do rozwiązania w ramach zwykłej wykładni prawa.

Nie zachodzi również podstawa do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W rozumieniu powołanego przepisu skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 34/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743).

Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadzają się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Sąd drugiej instancji podzielił ocenę pracodawcy co do zasadności przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę polegającej na naruszeniu przez powoda ustalonych zasad dotyczących palenia tytoniu oraz nierównym

traktowaniu pracowników, to jest faworyzowaniu jednego z nich przez przyzwolenie na palenie papierosów poza wyznaczonymi przerwami. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania w sprawie przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 oraz art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(I.T.)

[ms]